

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Pars Prima. Samaritanus quidam iter faciens venit secus eum; & curam
illius egit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

... O benignum Samaritanum? o custodem a-

... vel natura; num cuilibet homini sit Angelus cus-

PARS PRIMA.

... curam illius egit.

... Metaphysicis, vel discursibus Theologicis...

Nec etiam dignitatum, eminentiarum, excel-

B. Thom. conc. 1. de S. Mich. Archang. sol. 406. col. 1. Idem in infer.

Card. Bel-larm in Psal. 90. num. 11. fol. 176. col. 1.

... Præterea hic fecerit nolo, cur Deus Ange-

4. S. P. Chrysostronus ponderat verba illa Jobi: Venerunt filii Dei, ut assisterent coram Do-

S. Matthe cap. 19. D. Ioh. Chrysof. in | Catech. lere.

Itus: Angelicorum semper videntur facie parvis mihi. Ue omni celeritate, ad nostras necessitates prope- rat, iisque succurrere possit, Vt intelligamus rebis nostris semper vigilantem consu- lere.

Gen. 28.

D. Zenon. ferm. de S. Iose.

D. Bruno. in alle. Tilm.

Galph. in alle. Tilm.

Hiero. ab Olanf.

D. Ioh. Chrysof. hom. 3. in Epist. ad Hebr.

Cajetan.

D. Bern. ser. 19. in Cant.

D. Bern. ibid.

lum vero eorum stantem aut salentem, sed semper vigilantem in opere salutis nostra.

6. Ad specialia descendamus, nec opus mite- ricordie miserum visitando in carcerum, di- vum nempe Petrum exerceat dignemini: Eum dormisse facit Scriptor recenlet; Erat Petrus dormiens inter duos milites: vinculis catenis duabus: Alia dormiens? Petrus dormit? ante tempus est somno indulgendi, dum omni momento licet expe- ctatur, & qui carcerem referet, & Petrum eme- dio tollat sanctus Senex, ac si in lecto, vel pro- pria domo quiesceret, sine cura quiescit. An dormit, quia somnus est forsan imago mortis il- lius, qua paulo post caecandus erat? sane N. magnum mihi hoc videtur, quod aliquis inter ipsas excubias catenis vinculis, & tyran- nestrati confignatus absque anxietate cubet; in histoiis Philippum Macedonum Regem, dum cum exercitu in campo degeret, quadam nocte cum dimicandum esset, illi in utranque a- trem in tentorio dormisse legitur, & cum ho- stis tubarum fragore equos animaret, & tyran- norum boarum animi excitarentur, Philippus li- brito expegetactus, & de hostium adventu ad- monitus fuit. Philippus morabatur, & iungens ad se excitantes dixit: parcat vobis Deus, ego quieta mente, & animo dormiebam, quia Anti- pater pro me vigilabat, Tute dormiebam, nam pro me vigilabat Antipater. Idem ergo à Dito Petro responsum credo, ne miremini, quod ego sine timore dormiam; Tute dormiebam. Mens Antipater, hoc est, Angelus cultos mihi vigilat. Nam pro me vigilabat Angelus. Dicit id S. Tat. D. D. Nam pro me mittendum Petrus exspectat. Nec eius spes vana fuit. Nunc scio vero quia misit Dominus Angelum suum, & liberavit me de manu He- rodis.

7. Angelus ergo diligens in capiendis divinis Petrum e carcere, & liberando à periculo mor- tis fuit: Curam illius egit. Sacre textus in evo- gressu e carcere, Angelum eius comitem fuisse ulque ad certam quandam plateam narrat, Pra- cessit vicum unum; dein ei valedicens monuit, ut eo loco se reciperet, ille ad domum petronice sibi nota perrexit Venit ad domum Mariae mar- tis Iohannis, qui cognominatus est Marcus, ad illam venit, pullat, & quædam ancilla Rhodis feo- stræ se inclinat, quæ Petri voce agnita, dome- sticis Petrum ad januam esse, & somniti velle nuntiat, Et ut cognovit vocem Petri, præ genibus non aperuit ianua, sed introcurrem nuntiarum.

Verum cum omnes
 scirent, cum iussu Herodis in vincula actum fuisset, hanc praebere soluerunt. In d. ancillam quae
 Herodis vacuam perlinxerunt: *Inanis*, illa nihil
 habuit rem sic se habere, nec se minimum er-
 rante, sed Petrum adesse replicavit: *Ista autem
 affirmabat sic se habere*. Nunc N. audite qua-
 lem conclusionem domestici inter se formant.
 Angelus ejus, inquit, est. Revera debet esse
 Angelus ejus cuius, ego ex quibus praemissis
 hanc conclusionem inferat scite vellem, audi-
 te antecedit: *Petr. servabatur in carcere, vinculis ca-
 tennis duabus*. Ita Petrus est in carceris, vinculis,
 & in periculo amittendi: *ergo Angelus e-
 jus est*, conseqventia haec est infallibilis, nec ne-
 gari potest. Angelum estimant ad domum
 illam accedendo aliquam indultiam adhibuisse,
 ut in carcerato aliquod subsidium obtine-
 ret, ut parceret, vel ut aliquod medium inveni-
 ret, quo cum apud Herodem morti surperet.
 Mox conceptu faver Patet Fernandez. *Vnde
 vobis illi in mentem tunc Angelum esse a tempo-
 re illud convehebant*, est Petrus in carcere, perili-
 tatem mortem expetit. En antecedit. Nunc
 vobis convequit an. Ergo Petri Angelus, ut peri-
 citati opem ferat, vinculum liberet, & a mortis
 faucibus eripiat, vigilat Angelus & circumcur-
 rat. O diuitem Angelum? Curam illius
 ego.

4. Et ut citius nobis succurrere possint, sem-
 per adiuvat. Salvator id testatur, dum loquens de
 Samaritano. ait: *veni secum*: & Chronolo-
 gus Moyses hoc in Genesi comprobat. Dum
 hinc illuc Patriarcha Abraham ante domum aeternam
 curaturus sederet, ites Angeli in specie viatorum
 illi sese obiecerunt, *Apparuerunt ei tres viri stan-
 tes prope eum*: si apparuerunt erant viatores,
 quare non dicit, quod a longe venerint, sed e-
 rant *prope eum*. Fuerunt Angeli, quomo-
 do poterant longe distare ab Abrahamo: *Prope
 prope eum*. Angelus semper homini adest, *Venit
 prope eum*, ut in qualicumque necessitate ipsi as-
 sistere possit: *si tres viri Angeli fuerunt, vestigi-
 um non dicuntur a longe vixi*. sed *prope Abraham*
apparuerunt, ut cognoscere Angelos se pra-
 sentes aliam loco exhibere cum illis libuerit.

9. Populus Israeliticus egreditur a dura servi-
 tute Aegypti, & ne in illo deserto aberraret a via,
 Angelus illum praecedebat, ut incolumem cum
 ad locum tutum duceret. Sed facit textus
 nonnulla verba profert, quae difficultatem, &
 obscuritatem ingerunt. *Tolens se*, inquit, *Angelus
 Pauli Dominicali.*

Dei, qui praecedebat castra Israel, abii post eos.
 Cur locum mutet scite vellem, an forsitan vias il-
 larum regionum ignorabat? an forsitan praecun-
 do aliquod infortunium timebat? & tamen *abii
 post eos*, & ut legit Arias Montanus: *Abii a
 tergo eorum*. Sed nunquam vidi, vel audiri via
 ducentem alios sequi. Causam huius ex illo, quod
 paulo infra Chronist. Moyses subiungit, adduci
 credo: *Persequente ique Aegyptii ingressi sunt post
 eos*. A tergo eos inlequebantur copiae Pharaonis,
 ut eisdem occiderent, & in frustra dilan-
 rant. Dixit inimicus: *persequar, & comprehendam
 divitiam strobili, implebitur anima mea, evan-
 ginabo gladium meum, interficiet eos manus mea.*
 Angelus ergo, ut repelleret Pharaonem, &
 populum Israeliticum defenderet, a tergo venie-
 bat, ut ipsi quasi securum esset. *Ambulari post
 eos* inquit *Oleaster*, ut metum Israelitis aufer-
 ret prohibendo accessum Pharaonis ad populum.
 Hinc deducit sanctus Basilus Angelos circa nos
 semper vigilare, ut in omnibus necessitatibus
 nos protegant. *Sic, & Angelus te praemunit a
 fronte, a tergo te custodit, & nihil inest tibi
 velinquit*.

10. Daemon Salvatori suadens ut e vertice
 templi se praecipitem daret, dicebat: *Mate te
 deorsum*. & Irtian subdit: *Scriptum est enim,
 quia Angelus tuis mandavit de se, ne forte offendas
 ad lapidem pedem tuum*. Hic observat Glossa
 Daemon non fuisse prolata haec verba, sed a Da-
 vid. *Daemone non fuisse prolata haec verba, sed a Da-
 vid. amandandos Angelos, qui ejus curam gerant, ne
 in illa praecipitatione laedatur, vel moriatur, Scio
 Christum non indigere Angelo custode, ideo
 dicit: Ne forte offendas, &c. Ac si diceret: tam
 prompti erant, ut te adjuvent, ut nullam sit pe-
 riculum, ne vel in minima parte aliquid patiaris.*
 Sic quidam modernus: *Id est, ne malum aliquid,
 vel minimum patiaris. Itaque non modo ex
 sunt a nobis Angeli ingentia mala, verum etiam
 ea, quae minima sunt. & quae vel tantillum ledere
 possunt homines, ne scilicet pes, minima videlicet
 extrema pars hominum lapide conteratur in via,
 col. 1.*

11. Si vera sint, quae hucusque dixi, occasio-
 nem sumo patetorem formandi, sed volo ut san-
 te intelligatur, cum loquar exaggerative, nec
 intendo praedjudicare pietati nostri Redempto-
 ris, sed excessus eius divinae providentiae cele-
 brando custodiam Anglicam extollere volo. Si
 mihi daretur optio, vel stare sub custodia Chri-
 sti, aut Angeli, resolverem quasi, potius eligere
 hanc

Exod. c. 14.
 Ar. Mont.
 Olanf. 8.
 D. Basch.
 in Epist.
 D. Matth.
 c. 4.
 Glossa apud
 D. Thom.
 in Car.
 Ioan. Pin.
 com in
 Eccl. c. 23.
 Etb 706.
 n. 1. f. 39.
 col. 1.

Handwritten notes in the right margin, including the word "liarab" and other illegible characters.

hanc, quam illam. Intra Christus hortum oli-
varum & a Discipulis abiit Patrem aeternum ro-
gaturus, & sacri Evangelistae hic cum tanto
maerore oppressum dicunt, ut cor maerore eru-
berans, illum per viscera diffunderet. *Capit re-
dere, pavere, & maerere esse; tristis est anima mea
usque ad mortem.* Unde procellerit hic timor,
vel maeror scire vellem. Non a morte, nam obla-
tus est quia ipse voluit, & si haec fuisset causa di-
xisset propter mortem, & non usque ad mortem.
Certum ergo est, hoc non provenisse ab ap-
prehensione mortis. S. Hilarius dicit, Non de eo
orta est, sed de his, quos assumpserat maerendo.
Non de te, sed propter Apollolos angebaris,
ne se mortuo Daemon aliqua tentatione inno-
ceret. Hinc post primam orationem eos adit,
& dormientes excitat: *Vigilate, & orate ne in-
veniamis tentationem.* Orat secundam vice rever-
tenque ad Apostolos, eos excitat: *Vigilate, &
orate, &c.* Ter orationem reperit, & Angelus ei
adest, qui eum confortat: *Apparuit autem illi
Angelus, de caelo confortans eum.* Sed quale do-
dit ipsi confortativum? scio respondere doctis-
simum Cartesianum: *Confortavit eum, hoc
Cart. ibid. est, verba consolatoria, & confortatoria laude plo-
na loquebatur ad Christum dicendo: O Domine,
Luc 22. tu modo liberatus es totum mundum: hanc ho-
ram, tuamque saluberrimam passionem propheta
B. Simon de Cassia. praevenit vorunt. & Sancti expectant in limbo.
de resurrectione festina, de gloria post sepulchrum,
D lib. 13. de consensione suprema, de subjectione caelestium,
fol. 734. & reversurum, & infernorum, & his similia.*

D. Hilar.
ser. 31. de
Matth.

D. Luc.
c. 22.

D. Dionys.
Cart. ibid.
Luc 22.
48. f. 261.
B. Simon
de Cassia.
D lib. 13.
fol. 734.

Sed quis nescit N. remedium infirmitati,
confortativum maerori correspondere? si Chri-
stus angebatur ob Apostolos, ne Daemon illis
noceret, confortativum huic angori quadrare de-
buit, credo ergo Angelum Christo solando di-
xisse, o magne Filii Dei, scio te non aeternum esse, &
anxium ob Discipulos, ne a Diabolo debellen-
tur. Sed laetus, ac promptus vade ad mor-
tem, ego illos defendam, meum erit illos cura-
re, sic disparuit angelus, & Christus consolatus
redit ad Apostolos, eosque excitatos invenit.
Audite nunc quid illi dicat: *Dormite jam, &
quiescite.* Quomodo? antea bis illi praecipit ut
vigilarent, nunc mandatur dormiant? Ita, antea
timebat, quia erant sub sua custodia, sed post-
quam Angelus suam custodiam obtulit, securus
dormire possunt. *Dormite jam, & quiescite.* Do-
ctissimus Interpretes Christum ad propositum

nostum sic loquentem inducit: *Non, & sic
custos vestri eram, impensam tamen angelus de
stra salute, & sollicito praecavimus incursu Du-
mozum: at cum videro vos sub Angelis custodia,
securus reputo. Quid? securus ne iam Angelus
sub Angelis custodia, quam sub Christi D. par-
tio? O exaggerationem! Quid plus potest dici de
vigilantia, & promptitudine Angelorum co-
stodum; Curram illius egit.*

12. Nunc dicendum est de compassione,
quam habent, dum nos vident in adversitatem
lapsos: *Et videns eum misericordiam meam esse,
& vellent omne subsidium terre Divina ju-
stitia omnes creaturas viventes delere decrevit,
Noemo praecipit, ut arcam fabricet, in eamque
omnes species animalium introducat, Noe
cunctissime quidquid Deus mandavit exequens
est, cum tota familia, & animalibus cunctis
que speciei arcam intrat, & postea obsecrat Do-
mum arcam clavis obsecrare voluit. Et clavis
foris ostium Dominus, vel inclusit eum Dominus
de foris. Sed cur Deus ipsemet huic laborum
subire voluit? an non Angelo hoc committere
potuit? primo possem respondere cum Glos-
soli: *Inclusit eum Dominus de foris, per quod
significatur, quod nullus perfectionem virtutis impedi-
bit, nec in ea permanens nisi gratia Dei adjuvetur.**

Vel cum Hugone Cardinali: *In hoc non no-
bis Dominus, quod semper est mirus, & servum
suorum. Vetum D. Joannes Chrysothemus opi-
natur, Deum Angelum commisit huic huic
ut mortem ferret, ut clavam teneret. Nisi An-
gelus, dum esset visus hic miseris aliquos na-
tantes in vadis, ibi scandentes abores, hic fa-
gientes supra montes, ibi in clamantes supplicantes
ne submergerentur, fuisset compassione motus,
& tot intromississet, quos arca caperet, il-
lem ergo Angelo committere noluit. Ne, verba
sunt Chryso. *inclusit eum Dominus de foris
quem introduceret.**

13. Sed ab aquis ad ignem transivimus: Duo
Angeli, ut executores divinae justitiae essent, ad
civitates Pentapoli eos flammis haustum perre-
xerunt, *Venerunt duo Angeli Soloman visitari.*
Cur advenerunt tam tarde, an non erant Ange-
li: nonne ergo per brevissimum temporis spaci-
um illud iter agere poterunt? responderet Ly-
ranus, Abrahamum rogasse, ut Deus gratiam
faceret; quia ergo Angeli compassione mere-
bantur, motas noxerunt, sperantes Abraha-
mum voti compotem fore, & illos miseris suis
subducendos. *Quantum tardaverunt, ut eos*

dicitur, *Spargere terram propter precem Abrahæ, quia*
angelus domini exiit ante.
 14. Deas ob gravitatem culparum urbi Jeroso-
 lymæ indignatus eam flammis mergere decre-
 vit: Sic prævidit Zacharias oculo prophetico:
Inquitus domus Israel, quæ domus iuda magna est
domus iuda, quæ repleta est terra sanguinibus. Id-
circo Deus Angelus mandavit, ut ignem urbi in-
ijceret. Ingrederis in medio rotarum. Et imple
manuum tuam puris ignis, et effunde super civita-
tem. Patuit Angelus Deo, & data vocasset ante
oculos deo ait vates ille autem ingressus fuit an-
tem Stetit deus foras, quia iuxta sanctam
Patrem Angustinum, stare adjuvantis est. Com-
paratur urbi, et quæ succurre voluisset ope
trando, ut Deus penam cohiberet. Ideo sub iun-
xit Zacharias: Et apparuit manus hominis sub
puris eorum. Hæc est mensura nostras esse Ange-
lura, & habere manus hominis. Cur ergo non
dicit: Et apparuit manus Angelus? Angelicum bra-
chium sit manus humana? per quam maxime
Angelica manus exacte divinas vindictas exe-
quutus, unde si coactus fuisset divina obedire vo-
luntate, præ compassionem voluisset manum hu-
manam ut supplicium leniret: Angelica manus
puris est. Et in pavore gravis, id est ut penam ci-
vitati non signum, et le vitem culpam futuram signi-
ficat. hominum manum ostendit
 15. Omittite nolo, qui eandem Scripturam
 alia ponderatione observent. Zacharias dicit
 illam manum, occultatam sub alis: Sub pennis
 manuum. Apud Regem otiosum habere ina-
 nis absconditas in labore, idem est, ac incertus,
 & involuntarie operari. *Abcondit piger manum*
suam, per hoc voluit demonstrare Angelus,
 tantam se habuisse compassionem erga civita-
 tem, ut nisi divina iustitia obstaret, promptissime,
 et cæca calligatione, se quodcumque opus ag-
 grediatum: In flagellanda hominibus Angelica
 volentia apparet, plura manus Angelica, quæ ex
 erant, sicut. *Quid facta languidior ad puniendum*
ostendit, id est apparet sub pennis latens.
 16. Lia erat turpis, & parum gratiosa. Ideo
 vilipendebatur, nec erat, qui illam in uxorem
 cuperet: Tandem per stratagemam Laban Jacob
 cessit: Sed quia erat sterilis venustatibus, Deus
 illum prohibis fecundare voluit, post editum
 ergo in lucem Simeonem; Deo his verbis gra-
 tius, *Quoniam audivi me Dominus haberi*
comprobat, et licet etiam istum mihi, vocavitque
uxorem eius Simeon Dionysius Cathasianus
Lian hanc naturam sterilem, sed ob preces ab

Angelo custode fusas fecundatam respondet.
 Lia dolebat se esse turpem, sed Angelus valde ei
 comparabatur, ut dici possit: *Videns eam mihi*
ricordia motus est. Ue ergo contentaretur, a Deo
ornatum fecunditatis ei imperavit. Forjan
inquit Charrusianus, Angelus ejus oravit pro
eius fecunditate, quoniam compatiens contempserat
eius, ejusque aspernatione, quæ aspernabatur in iustis,
coram Deo commemoravit, ut imperaret gratiæ Dei.
 17. Ab Abrahamo Agar cum filio suo luna-
 ele demissa fuit. Discederunt ergo non nisi pa-
 ne, & aqua provisi. Verum aqua in deserto his
 defecit, & sitim intolerabilem Ismaeli reddidit,
 per plures horas necessitate urgente eam petu-
 lit, demum faucibus ardentis gressus movetur
 non poterat, imò moribundus se brachis mat-
 ris commisit, quæ, ne videret eum morien-
 tem, sub umbra arboris eum reposuit, & afflicta
 abiit. Mater itaque genuit, & doluit, & filius
 spirabat, & moriebatur. Sed quis in fundo mi-
 seriarum filio agonizanti inter ulas mortis, &
 foemine afflicte suam, & filii vitam desperantis
 solamen præberet vitale? ò Angelum compati-
 entem miseris humanis, afflicta apparuit, eam-
 que bono esse animo iussit: Infans non morie-
 tur, eum leva, & accipe. Vide illum vitulum,
 qui suavi murmure, quasi voce animata te in-
 vitat, ut eum refocilies, & illa aqua vitali eum re-
 cet a Eodem tempore: *Vocavit Angelus Dei A-*
gar dicens: Quid agis in hinc? Surges, tolle puerum,
et matrem eius, quæ videtur puteum aquæ abire,
et imple vit utrem deditque, pueri bibere. Hæc super
ve. Hæc dicitur Fernandez. Angelus forma vi-
stibilis apparet, vocat mulierem nomine proprio. Et
quærit quid agat, Agar (inquit) surge mulier, re-
vertere ad filium, quem reliquisti moribundum,
tolle ab humore eum languidum, semimortuum
leva, ut vivat, tene manum ejus. Deniq, monstra-
vit Angelus puteum, at illa jam à priori perturba-
tione recreata, ac timore, oculos huc illuc atollens,
conspicit ea esse puteum. Et Dionysius Cathus subdit
Omnia ista erant Angeli consolatoria verba. ò
Angelum humanis calamitatibus compatiens
tenet ò Samaritanum gratiosum: Videns eum mi-
sericordia motus est.
 18. Hanc primam partem conceptu sancti
 Panthaleonis Diaconi claudere volo. Deus citi-
 men Adami hac pœna flagellavit, ut sudore vul-
 tus sui pasceret pane suo: Adamus hanc senten-
 tiam quo ad sublimitatem quidem intellexit,
 sed non quo ad modum. Hinc eum quidem fa-
 mes torquebat, sed quomodo decietum Dei cre-
 cura.

Dionysius
 Car ap 10.
 Haye in
 Gen c. 10.
 u. 33 n. 192

Gen. c. 17;
 Fernan. in
 Gen ubi
 sic 2. §. 12.

Gen. c. 3;
 cura.

enturus victum sibi procurare deberet, non sci-
 vit: Sed Angelus ejus custos, ejus Samaritanus:
 Videns illum misericordiam motus est, & illum ter-
 ram colere, setere, & metere docuit. *Adam*
D. Pan. Diae. ap. in paradiso ejectum fraude Daemonis, Angelus di-
ap. com. 1. vexit: & eum terram legone docuit colere, semina-
scil. 17. re, & metere, us qui ex injuria ei contigerat lapsus,
6. 121. post laboriosam, & Deo gratiam vivendi rationem,
rursus corrigeretur sed quia Angeli sui opportu-
na promptitudine nos consolantur, ego meam
importuna prolixitate vos molestare nolo.
 Quiescamus.

PARS ALTERA.

I. s. Re- 19. Quod homo sit inferior Angelo non est
sig. Alif. dubium. Minus est enim paulo minus ab
To. 9 p. 1. Angelo. Hec sic explicat Remigius Antiochod-
Bib. vet. teni. Quantum ad humanam naturam, quia mor-
BP. f. 644. talem fecisti, quia passibilem. Quomodo ergo
 vult divina providentia, ut creatura superior vi-
 gilet, & parata sit ad custodiam, & servitium in-
 ferius: Angeli ad autum Dei habeant, & sine
 respectu propriae dignitatis, & excellentiae pa-
 ratissime voluntatem Dei nos custodiendo exe-
 cutantur.

Apostolus ad Corinthios scribens sic dixit:
1. Cor. 15. Cum tradiderit regnum Deo Patri, cum evacua-
 verit omnem principatum, potestatem & virtutem,
 Hunc unum est difficultioribus locis Apostoli pu-
 tem. Eum examinemus, Lyranus cum Diony-
 sio Carthusiano, & Doctore Angelico per hos
 principatus. Per 70 eum, quod connotat tempus,
Lyran. Dionysius Carth. ibid. & D. Th. ap. eund. D. P. Aug. 1. de civ. Dei D. Ambros.
 S. Augustinus judici diem intelligit. Vult ergo
 dicere D. Augustinus juxta expositionem
 Carthusiani. Cum in die iudicii cessare facies De-
 us Angelos ab officio, id est custodiendi homines:
 Sed quid eveniet cum evacuaverit, vel cum san-
 cto Ambrosio si ab solverit, & exinaniverit? An-
 geli erunt annihilati, ego hoc non intelligo,
 cum pro certo sciam, quod sint incorruptibiles,
 & aeterni ab intrinseco. A parte post. Multo mi-
 nus id potest intelligi de gratia in qua fuerunt
 confirmati, & qualem non possunt perdere.

Hinc Doct. Angelicus. In ordinibus Angelo-
 rum duo pensantur, videlicet distinctio, seu gradus
 perfectiorum secundum differentiam naturae, &
 gratiae, & quantum ad hoc, ordines Angelorum
 nunquam cessabunt, quia natura eorum non con-
 sumitur, nec gratia auferretur.
 Secundario potest considerari executio offi-
 ciorum, quae imposita sunt, & haec post diem ju-

dicii cessabunt omnia bene, sed quemodo
 tante custodia erunt vera illa verba, *evacuaverit*,
exinaniverit, abolverit: quidam Turanus, qui
 per plures annos officium advocati landabriter
 peregit, cum esset senex a Cajo Caesare depre-
 tus fuit, ut tamen ipsum honoraret, laetitia
 ipsum donavit. Verum tantum dolorem eun-
 de hauserit, ut domum rediens conclavem intra-
 subteraneam, ut in eo velut in sepulchro degeret,
 imò à servis velut mortuus plangi voluit.
 Nil aliud dicere intendit, quam quod dum sibi
 officium fuit ablatum, se defunctum censuerit.
 Hoc credo voluisse dicere sanctum Paulum,
 dum custodia Angelorum in die iudicii exspirabit,
 adeò affligentur, ut si esset mortuus, non
 solum morerentur, sed se annihilatas dederent.
 Hinc ille doctus Hispanus his verbis, quae late-
 na reddo, concludit. Si Angeli essent mortui, non
 vererentur pro dolore, videntes tempus esse obitu-
 rum, quo custodiare homines, si quis benefacere
 sunt. Ex hoc concludere possumus, quod iam
 prompti sint Angeli ad nos custodiendos, etiam
 sint nobis digniores, & nobiliores.

20. Imò gaudeo, quia nos custodiat. Dum
 Tobias filium suum velle amandare ad Medos,
 ut ab Agabelo summam decem argenteorum ta-
 lenti reciperet, voluit ut prius per orbem fieret,
 viae ducem, atque comitem quaereret, sibi pro
 urbem discurrerent Angelus se obtulit. & se fideli-
 ter eum ex patria duxerunt, & redierunt in-
 columem promissit, & dum senex Tobias inter-
 rogaret, De qua tribu aut de qua domus tua re-
 spondit, Ego sum Azarias Aviaie magis filius.
 Si eum interrogavit, cujus esset familia, & tri-
 bus, cui dixit se esse Azarias? hoc nomen Az-
 zarias significat, Auxilium Domini, vel auxiliator,
 dicere voluit. De nulla alia re gloriosus
 quam quod sim à Deo deputatus adiutor ho-
 minum. In hoc sola mea gloriatio consistit. Fe-
 gurato respondeat Comellor, quoniam Azarias
 adiutor interpretatur, quod Angelus conquit, qui
 sunt administratores futuris.

21. Et jure debetur Angelo hic titulus *Leu-*
as, vel adiutorium divinum, quia in omni oc-
 casione succurrere, & auxilium nobis praebet
 restudet. Hinc D. Bernardus. Quod non a magis
 custodiit, timeamus: nec superari, nec solari, nec
 autem seducere possunt, qui custodiant nos in omni
 vitis officio, fideles sunt, praevidentes sunt, potentes sunt.
 S. Celsarius scribit. Angelos nullum subdito-
 rum omittit, quod pertinet ad salutem animarum
 nostrarum. *Administrant Trinitatem, & nobis, haec quidem,*